

Vitbok om EU:s framtid

Till utrikesutskottet

Talmannen har remitterat meddelandet Vitbok om EU:s framtid (KOM(2017) 2025) för granskning till utrikesutskottet.

Utrikesutskottet beslutade den 30 mars att ge övriga utskott tillfälle att senast den 27 april 2017 yttra sig över vitboken om EU:s framtid.

Skatteutskottet har beslutat att yttra sig över vitboken i de delar som rör skatteutskottets beredningsområde.

Utskottets överväganden

Vitbok om EU:s framtid

Europeiska kommissionen beskriver på sin webbplats vitboken så här:

I vitboken, som EU-kommissionen lade fram den 1 mars 2017, beskrivs olika alternativ för EU:s framtid. Vi står inför många stora utmaningar – från globalisering och säkerhetsfrågor till ökande populism och teknikutvecklingens inverkan på samhället och arbetsmarknaden. Men vi får inte låta oss överväldigas av allt detta utan måste ta vara på de möjligheter som utvecklingen erbjuder. Vitboken innehåller fem scenarier för EU:s utveckling beroende på vilka val vi gör.

Mot bakgrund av vitbokens scenariediskussioner avser kommissionen att presentera diskussionsunderlag i form av fem tankepapper under första halvan av 2017 varav ett (i slutet av juni) om EU:s finanser i framtiden.

I faktapromemoria 2016/17:FPM81 om vitboken skriver regeringen bl.a. följande:

Vitbokens fem ”illustrativa scenarier” för EU:s utveckling fram till 2025 utgör inte i första hand en beskrivning av de fem troligaste utvecklingarna, utan syftar snarare till att belysa alternativa policyval och konsekvenserna därav i stort samt specifikt för de sex politikområdena: Den inre marknaden och handel, EU:s ekonomiska och monetära union (EMU), Schengen, migration och säkerhet, utrikes- och försvarspolitik, EU:s finanser. Därutöver dras särskilda slutsatser vad gäller ”förmågan att leverera”. På basis av denna analys kan sedan policyutveckling göras, eventuellt genom en kombination av val från de olika scenarierna.

I faktapromemorian anges den preliminära svenska ståndpunkten vara denna:

EU-samarbetet behövs. Det är angeläget både för att möta globala utmaningar och för att underlätta vardagen för enskilda människor, såväl kvinnor som män. Men samarbetet måste fortsätta att utvecklas och förbättras. De beslut som fattas ska genomföras. Det är regeringens utgångspunkt att diskussioner till följd av vitboken utgår från den befintliga kompetensfördelningen mellan EU och dess medlemsstater. Regeringen ser också ett behov av att bättre förankra EU-politiken hos medborgarna och har därför startat ett arbete med information- och kunskaphöjande insatser samt nya former för dialog med näringsliv och civilsamhället för en ökad delaktighet i EU-arbetet. Regeringen välkomnar därför kommissionens vitbok om EU:s framtid.

— — —

Regeringen avser att noga följa utvecklingen av de fem tankepapren samt bedöma deras möjliga konsekvenser för Sverige och EU.

Som bakgrund till ett ställningstagande om vitboken bör man nämna den rapport som lämnades av Högnivågruppen för egna medel den 17 januari 2017. Regeringen har i faktapromemoria 2016/17:FPM78 sammanfattat rapportens rekommendationer så här:

Rapporten argumenterar för reformer på både inkomst- och utgiftsidorna av EU-budgeten.

Beträffande nya intäktskällor analyserar gruppen för- och nackdelar med uppslag till nya egna medel och argumenterar vidare för att befintliga element som tullintäkter och BNI-baserade intäkter bör behållas.

När det gäller skatter så konstaterar rapporten att EU inte har några befogenheter att uppbära skatt i medlemsstaterna och inga fördragsändringar föreslås för att ändra på detta, utan rekommendationen är att förslag ska vila på nuvarande fördragsbestämmelser om EU:s egna medel.

— — —

Det som föreslås är ett delvis annat sätt att finansiera EU-budgeten genom att vissa nya intäktskällor som hör samman med EU:s politikområden predestineras till EU-budgeten. Här kan särskilt noteras att Montigruppen föreslår en koldioxidskatt.

I den ståndpunkt som regeringen anger i faktapromemorian anför man beträffande skatter, i enlighet med vad som tidigare överenskommit i EU-nämnden, att regeringen till fullo stöder att rapporten inte förordar fördragsändringar som innebär att EU får utökad beskattningsrätt.

Tidigare beredning

Finansminister Magdalena Andersson informerade den 28 mars 2017 skatteutskottet om regeringens syn på bl.a. vitboken om EU:s framtid.

Utskottets ställningstagande

I en kommande diskussion om EU:s framtida finansiering ingår frågor om beskattning i vid mening på ett flertal sätt. Redan i t.ex. rapporten från Högnivågruppen för egna medel har ett flertal kategorier av skatter diskuterats som möjliga framtida finansieringskällor. Utskottet delar regeringens syn som den framförts i andra sammanhang att dagens system för egna medel huvudsakligen är ändamålsenligt. Utskottet anser också liksom regeringen att en omprioritering av utgifter är att föredra framför att föreslå ny finansiering och nya intäktskällor.

Fördragsändringar som innebär att EU får en utökad beskattningsrätt är inget som har föreslagits i den diskussion som pågår. Enligt utskottets uppfattning är detta en riktig utgångspunkt.

Skatteutskottet menar att det i diskussionen om EU:s vitbok även bör tydliggöras hur Sverige ställer sig till den framtida finansieringen av EU. Då vitboken innehåller alternativa framtidsscenarioer där samarbetet fördjupas markant och där EU-budgeten finansieras med olika EU-skatter bör Sverige markera att vi är starkt emot detta. Regeringens ståndpunkt bör därför förtydligas med att Sverige ska motverka att EU får beskattningsrätt.

Utskottet anser liksom regeringen att diskussioner till följd av vitboken bör utgå från den befintliga kompetensfördelningen mellan EU och dess medlemsstater. Detta gäller även skatteområdet.

I övrigt har utskottet inte något att anföra med anledning av vitboken.

Stockholm den 27 april 2017

På skatteutskottets vägnar

Per Åsling

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Åsling (C), Jörgen Hellman (S), Maria Malmer Stenergard (M), Maria Strömkvist (S), Helena Bouveng (M), Olle Felten (SD), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Adnan Dibrani (S), David Lång (SD), Mathias Sundin (L), Daniel Sestrajcic (V), Larry Söder (KD), Patrik Lundqvist (S), Erik Ezelius (S), Jörgen Warborn (M), Jamal El-Haj (S) och Janine Alm Ericson (MP).